

Дисциплінарна відповідальність державних службовців

Науковий керівник:
кандидат наук з державного
управління, доцент
Костянтин Герасимюк

Підготував студент 2 курсу заочної
форми навчання, групи ПУАм-19з (2)
Комунального закладу вищої освіти
«Вінницька академія безперервної
освіти»
Миколюк Ярослав Петрович
+ 38 (067) 143 5550
yarmukolyuk@gmail.com

Актуальність теми: дотримання службової дисципліни державним службовцем є важливою умовою належного виконання своїх повноважень органами державної влади. Порушення службової дисципліни повинне закінчуватися притягненням державного службовця до дисциплінарної відповідальності з дотриманням визначеної нормативно-правовими актами процедури.

У 2019 року законодавство у частині дисциплінарної відповідальності державних службовців зазнало значних змін:

- у вересні прийняті зміни до Закону України «Про державну службу»;
- у грудні – вперше Постановою Кабінету Міністрів України затверджено Порядок здійснення дисциплінарного провадження.

Об'єкт дослідження: явище дисциплінарної відповідальності державних службовців.

Предмет дослідження: процес притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності та роль в ньому дисциплінарної комісії.

Мета дослідження: на основі теоретичного аналізу останніх новел законодавства визначити роль дисциплінарної комісії в процесі дисциплінарного провадження по державному службовцю на предмет наявності підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності, визначення недостатньо досліджених та проблемних питань у цій сфері.

Завдання дослідження:

- 1.** Дослідити поняття «службова дисципліна», «дисциплінарне провадження», «дисциплінарна справа», «дисциплінарна відповідальність», «дисциплінарний проступок» і «дисциплінарне стягнення», дати їм визначення та встановити між ними взаємозв'язок.
- 2.** Проаналізувати порядок утворення дисциплінарної комісії з розгляду дисциплінарних справ.
- 3.** Визначити повноваження та основні засади роботи дисциплінарної комісії.
- 4.** Дослідити порядок формування дисциплінарної справи та прийняття рішення за результатами її розгляду.
- 5.** Виявити обставини, що виключають можливість застосування дисциплінарних стягнень.

Методи дослідження:

- теоретичні: історичний, системно-структурний;
- теоретико-емпіричні: абстрагування, аналіз і синтез;
- емпіричні: аналіз документів, порівняння.

Науково-практична цінність дослідження:

виявлена закономірність між повнотою встановлення всіх обставин, що пов'язані з вчиненням дисциплінарним проступком і гарантіями дотримання прав державного службовця, що його вчинив, які перебувають у прямо пропорційній залежності одне від одного.

Апробація результатів дослідження

обговорювалися на конференції, проведеної у листопаді 2020 року в Комунальному закладі вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти».

Публікації.

Одноосібна «Механізми притягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності» в збірнику академії Випуск №1 (27). У співавторстві з науковим керівником Костянтином Герасимюком в науковому фаховому виданні України категорії «Б»: Герасимюк К.Х., Миколюк Я.П. Трансформація ролі дисциплінарної комісії у притягненні державних службовців категорій «Б» та «В» до дисциплінарної відповідальності у зв'язку із внесенням змін до деяких законів України щодо перезавантаження влади / К.Х. Герасимюк, Я.П. Миколюк // «Економіка, управління та адміністрування» Випуск № 3 (93) 2020 С. 50-56 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ema.ztu.edu.ua/article/view/213485>

6 грудня закон про реорганізацію... Методичні рекомендації дл... Кафедра управління та ад... ІКТ Трансформація ролі дисципл... Ярослав

ema.ztu.edu.ua/article/View/213485

Економіка, управління та адміністрування

ЖИТОМ ПОЛІТИ ДЕРЖАВ

ДОМАШНЯ СТОРІНКА ПРО НАС УЗІЙТИ ЗАРЕЄСТРУВАТИСЯ ПОШУК ПОТОЧНИЙ ВИПУСК АРХІВИ

АВТОРАМ

Домашня сторінка > № 3(93) (2020) > Герасимюк

DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2020-3\(93\)-50-56](https://doi.org/10.26642/ema-2020-3(93)-50-56)

Трансформація ролі дисциплінарної комісії у притягненні державних службовців категорій «Б» та «В» до дисциплінарної відповідальності у зв'язку із внесенням змін до деяких законів України щодо перезавантаження влади

Костянтин Харитонович Герасимюк, Ярослав Петрович Миколюк

Анотація

У статті проаналізовано поняття «службова дисципліна», «дисциплінарне провадження», «дисциплінарна справа», «дисциплінарна відповідальність» та встановлено зв'язок між ними. Визначено повноваження та основні засади роботи дисциплінарної комісії, висвітлено порядок формування дисциплінарної справи та прийняття рішення за результатами її розгляду.

Ключові слова

службова дисципліна; дисциплінарне провадження; дисциплінарна справа; дисциплінарна відповідальність; дисциплінарна комісія з розгляду дисциплінарних справ

Повний текст:

[PDF](#)

Посилання

Verhovna Rada Ukraїny (2015), Pro derzhavnu sluzhbu, Zakon Ukraїny vid 10.12.2015 r., No. 889-VIII, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>

Verhovna Rada Ukraїny (2012), Pro advokaturu ta advokats'ku dijalnist', Zakon Ukraїny vid 05.07.2012 r., No. 5076-VI, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>

Verhovna Rada Ukraїny (2019), Pro vnesennja zmin do dejakih zakoniv Ukraїny shhodo Perezavantazhennja vlady, Zakon Ukraїny vid 19.09.2019 r., No. 117-IX, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/117-20#n391>

Kabinet Ministriv Ukraїny (2019), Pro zatverdzhennja Porjadku zdijsnennja dycyplinarnogo provadzhennja, postanova Kabinetu Ministriv Ukraїny vid 04.12.2019 r., No. 1039, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1039-2019-n>

Nacionalne agentstvo Ukraїny z pytan' derzhavnoi sluzhby (2016), Pro zatverdzhennja Porjadku obliku ta roboty z dycyplinarnymy spravamy. nakaz vid 03.03.2016 r., No. 49, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/70456-16#n12>

РОЗМІР ШРИФТА

ПРО ЦИХ АВТОРІВ

Костянтин Харитонович Герасимюк
Ідентифікатор ORCID: КВНЗ
«Вінницька академія неперервної освіти»
Україна

К.Н. Herasymjuk

Ярослав Петрович Миколюк
Ідентифікатор ORCID: КВНЗ
«Вінницька академія неперервної освіти»
Україна

Ya.P. Mykoliuk

КЛЮЧОВІ СЛОВА

[аналіз бренд](#)
[бухгалтерський облік](#)
[державна політика](#)
[державне](#)
[регулювання](#)
[державне управління](#)
[збалансована система показників](#)
[керівник підрозділу](#)
[лідерство](#)
[нематеріальні активи](#)
[облікова політика](#)
[підприємство розвитку](#)
[система управління](#)
[соціальний](#)
[забезпечення соціального](#)
[захист сталого розвитку](#)
[стратегія управління](#)
[фінансова безпека](#)

ВІСІТ ЖУРНАЛУ

Пошук

Поля пошуку

Всі поля

Поиск

Перегляд

За номером

ПУСК

Трансформація ролі... Маркєтерська робота Microsoft PowerPoint... Маркєтерська робота...

UK 22:34

Економіка, управління та адміністрування

останнє оновлення 07-10-2020

Категорія Б

Засновник(и): Державний університет "Житомирська політехніка"

Науки: економічні (07.10.2015) перереєстрація економічні (18.12.2018)

Спеціальності: 51 - Економіка (18.12.2018)

- 71 - Облік і оподаткування (18.12.2018)
- 72 - Фінанси, банківська справа та страхування (18.12.2018)
- 73 - Менеджмент (18.12.2018)
- 76 - Підприємництво, торгівля та біржова діяльність (18.12.2018)
- 281 - Публічне управління та адміністрування (18.12.2018)
- 292 - Міжнародні економічні відносини (18.12.2018)

Свідцтво про державну реєстрацію: КВ 23481-13321 ПР від 02.07.2018

Вид видання: журнал *Періодичність:* 4/р (із свідцтва); 4/р (наявна)

Сфера розповсюдження: загальнодержавна, зарубіжна

[Демашня сторінка](#) [Архів 1](#) [Архів 2](#)

ISSN: 2664-245X(print)

Мова повного тексту: Українська, Англійська, Російська, Польська, Французька (змішаними мовами)

ISSN: 2664-2468(online)

Мова повного тексту: Українська, Англійська, Російська, Польська, Французька (змішаними мовами)

Мова анотацій: Українська, Англійська, Російська

Рецензування: двостороннє "сліпе"

Тематика

Основна мета журналу – висвітлення і обговорення теоретичних та емпіричних результатів наукових досліджень вітчизняних і зарубіжних вчених у сфері національної та міжнародної економіки, фінансової системи, економіки підприємств, статистики, інформаційного забезпечення систем управління, економічної безпеки держави та суб'єктів підприємництва.

Міжнародні бази та каталоги, які індексують видання

- Directory of Open Access Journals (DOAJ)
- Ulrichsweb Global Serials Directory
- Російський індекс научного цитування (РИНЦ)
- Google Scholar ([посилання](#))
- Academic Research Index (ResearchBib)
- Index Copernicus ([посилання](#))
- Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського ([посилання](#))

Дисциплінарну відповідальність визначають як урегульовані нормами права відносини між державою, в особі її компетентних органів і посадових осіб, та державними службовцями, що виникають на підставі вчинення ними службових правопорушень і виражені в застосуванні до винних осіб заходів державного примусу, а також характеризуються засудженням правопорушника та протиправного діяння з боку держави та суспільства з метою попередження та недопущення в майбутньому інших правопорушень.

Службова дисципліна - неухильне додержання Присяги державного службовця, сумлінне виконання службових обов'язків та правил внутрішнього службового розпорядку.

Дисциплінарне провадження - це процедура, що порушується суб'єктом призначення/керівником державної служби з метою визначення наявності чи відсутності дисциплінарного проступку, ступеню вини, характеру і тяжкості вчиненого дисциплінарного проступку, здійснюється стосовно державних службовців, які займають посади державної служби усіх категорій.

Дисциплінарну справу можна визначити як сукупність документів, сформованих дисциплінарною комісією з метою збору інформації про обставини, які стали підставою для порушення дисциплінарного провадження, для визначення дисциплінарною комісією наявності та ступеня вини, характеру і тяжкості дисциплінарного проступку вчиненого державним службовцем.

Виділено **підстави притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності**, які можуть застосовуватися незалежно одна від одної:

- вчинення ним дисциплінарного проступку, тобто протиправної винної дії або бездіяльності;
- прийняття рішення, що полягає у невиконанні або неналежному виконанні ним своїх посадових обов'язків та інших вимог, встановлених цим Законом та іншими нормативно-правовими актами, за яке до нього може бути застосоване дисциплінарне стягнення;
- порушення ним правил етичної поведінки державного службовця.

Закон визначає 15 видів дисциплінарних проступків.

Це, зокрема, порушення Присяги державного службовця, невиконання або неналежне виконання посадових обов'язків, актів органів державної влади, наказів (розпоряджень) та доручень керівників, прийнятих у межах їхніх повноважень, недотримання правил внутрішнього службового розпорядку та ряд інших проступків.

Цей перелік є вичерпним і розширеному тлумаченню не підлягає, тобто державного службовця неможливо притягнути до дисциплінарної відповідальності за інші дії/бездіяльність, які не визначені як правопорушення в Законі.

Під **дисциплінарним стягненням** слід розуміти захід правового впливу на порушників службової дисципліни.

Види дисциплінарних стягнень, які можуть застосовуватися до державних службовців:

- 1) зауваження;
- 2) догана;
- 3) попередження про неповну службову відповідність;
- 4) звільнення з посади державної служби.

Всі обставини вчинення дисциплінарного проступку Закон ділить на два види : обставини, **що пом'якшують відповідальність державного службовця** та обставини, **що обтяжують її**.

Важливою гарантією дотримання прав державних службовців, є обмеження, встановлене Законом, що полягає у такій формулі : «**За кожний дисциплінарний проступок до державного службовця може бути застосовано лише одне дисциплінарне стягнення**».

Закон встановлює чіткий зв'язок між видом дисциплінарного проступку та видом дисциплінарного стягнення шляхом прив'язки до конкретного виду дисциплінарного проступку конкретного виду дисциплінарного стягнення. Це проявляється в такому.

Дисциплінарна комісія **діє у складі** не менше трьох членів. Склад дисциплінарної комісії затверджується наказом (розпорядженням) суб'єкта призначення або керівника державної служби.

Члени дисциплінарної комісії здійснюють свої повноваження **на громадських засадах**.

У складі дисциплінарної комісії повинно бути обов'язково включено щонайменше одну особу, яка **має юридичну освіту**.

Дисциплінарне провадження порушується шляхом видання відповідного наказу (розпорядження):

- міністром - стосовно державного секретаря відповідного міністерства;
- суб'єктом призначення - стосовно інших державних службовців.

Правом вносити клопотання керівнику державної служби про притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку наділений виключно **безпосередній керівник** державного службовця.

Тривалість здійснення дисциплінарного провадження не може перевищувати 45 календарних днів. За потреби зазначений строк може бути продовжений міністром або суб'єктом призначення, але не більш як до 60 календарних днів.

З числа членів дисциплінарної комісії обираються її **голова та секретар**. Не визначається строк повноважень ні членів дисциплінарної комісії, ні її голови, ні її секретаря. Вважаємо, що їхні повноваження діють безстроково.

Формою роботи дисциплінарної комісії є **засідання**. Засідання дисциплінарної комісії є правоможним, якщо на ньому присутні не менше **двох третин** її членів. Фіксація проведення засідання за допомогою технічних засобів може здійснюватися за рішенням членів дисциплінарної комісії та згоди державного службовця.

Усі **рішення** дисциплінарної комісії **ухвалюються простою більшістю голосів присутніх** на засіданні її членів. Члени дисциплінарної комісії мають один голос та можуть голосувати «за» або «проти».

Рішення дисциплінарної комісії оформляється протоколом.

З метою збору інформації про обставини, які стали підставою для порушення дисциплінарного провадження, для визначення дисциплінарною комісією ступеня вини, характеру і тяжкості цього дисциплінарного проступку Комісією, дисциплінарною комісією **формується дисциплінарна справа**.

Тривалість формування дисциплінарної справи не може перевищувати 20 календарних днів. За потреби зазначений строк може бути продовжений міністром або суб'єктом призначення, але не більш як до 30 календарних днів.

Формує дисциплінарну справу та здійснює її підготовку до розгляду дисциплінарною комісією **доповідач**.

Про дату, час і місце засідання дисциплінарної комісії державному службовцю **повідомляється** шляхом вручення інформації чи документів або надсилання їх поштою за адресою місця проживання/перебування чи на його адресу електронної пошти, або з використанням інших засобів телекомунікаційного зв'язку за наявними в особовій справі контактними даними.

Результатом розгляду дисциплінарної справи є **подання дисциплінарної комісії**, яке готується нею після прийняття рішення за результатами розгляду дисциплінарної справи та підписується усіма її членами, які брали участь у голосуванні.

Рішення про накладення на державного службовця дисциплінарного стягнення чи закриття дисциплінарного провадження приймає суб'єкт призначення **протягом 10 календарних днів з дня отримання подання дисциплінарної комісії** у державному органі. Рішення оформляється відповідним актом суб'єкта призначення.

Державному службовцю видається під розписку належним чином завірена копія наказу (розпорядження) про накладення на нього дисциплінарного стягнення чи закриття дисциплінарного провадження, а **дисциплінарна справа передається до служби управління персоналом** для доручення її до особової справи державного службовця.

Визначено чотири **обставини, що виключають можливість застосування до державного службовця дисциплінарного стягнення:**

- вчинення ним діянь у стані крайньої потреби;
- вчинення ним діянь у стані необхідної оборони.
- минуло шість місяців з дня виявлення дисциплінарного проступку, без урахування часу тимчасової непрацездатності або перебування у відпустці;
- минув один рік після вчинення дисциплінарного проступку.

Рішення про накладення дисциплінарного стягнення **може бути оскаржено** державними службовцями до суду протягом 10 календарних днів після одержання державним службовцем копії наказу (розпорядження) про накладення дисциплінарного стягнення.

Державний службовець **вважається таким, що не мав дисциплінарного стягнення** якщо протягом року після накладення дисциплінарного стягнення до державного службовця не буде застосоване нове дисциплінарне стягнення.

Сукупність умов, за яких з державного службовця **достроково може бути знято дисциплінарне стягнення:**

- державний службовець не вчинив нового порушення цього Закону, інших нормативно-правових актів у сфері державної служби;
- виявив себе сумлінним службовцем;
- минуло не менше ніж через шість місяців з дня накладення дисциплінарного стягнення.

Готовий
відповісти на
запитання.

Дякую за
увагу!

